

Lokalvård

Riktlinjer

Dokumenttyp, datering Riktlinjer, 190102	Antagen av Kommunstyrelsen	Antagande dnr, beslutsparagraf (första beslutsdatum) KS/2018:1014 (2019-01-30)
Giltighetstid fr. o. m. – t. o. m. 2019-01-30 - Gäller tills vidare	Dokumentansvarig i förvaltningen Verksamhetschef Kost- och lokalvård	Senast reviderad dnr, beslutsparagraf (beslutsdatum)
Gäller för målgruppen Kommunförvaltningen	Kontakt om styrdokumentet e-post: samhallsutveckling@orust.se	

Innehåll

1. Inledning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Riktlinjernas syfte och målgrupp.....	3
2. Riktlinjer	3
2.1 Fem principer.....	3
❖ Norm för städning.....	3
❖ Utformning av offentliga lokaler.....	4
❖ Förebyggande arbete för nedsmutsning.....	4
❖ Rutiner och ansvarsfördelning.....	4
❖ Professionella städmetoder	5
3. Förvalta riktlinjerna.....	5
3.1 Säkerställa styrdokument.....	5
3.2 Avvikelse och förslag.....	5

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Vi tillbringar en stor del av vår tid inomhus, vilket gör att en bra inomhusmiljö i våra offentliga lokaler är viktigt för våra kommunmedborgares och brukares hälsa likväl som för våra medarbetares arbetsmiljö. Riktlinjerna tar sin grund i Socialstyrelsens allmänna råd om städning i kommunal verksamhet.

1.2 Riktlinjernas syfte och målgrupp

Riktlinjerna är avsedda att användas som en ram för tjänsten lokalvård. Ramen ska vara ett stöd för planering, prioritering och ansvarsfördelning samt utformning av rutiner för lokalvårdens städscheman. Riktlinjerna är avgränsade till att behandla de aspekter på städningen som bedöms ha störst betydelse för människors hälsa.

Målgruppen är professionen lokalvårdare, olika verksamhetsföreträdare och i förlängningen brukare och medborgare.

1.3 Relaterade styrdokument

- Rutin för lokalvård (under framtagande)

2 Riktlinjer

2.1 Fem principer

Riktlinjerna tar sin grund i ett förhållningssätt, definierat i fem punkter, för hälsa, hållbarhet och god ekonomisk hushållning:

- De som vistas i kommunens lokaler ska inte drabbas av ohälsa, överkänslighets reaktioner eller allergiska symtom på grund av brister i eller okunskap om de rutiner som gäller kring städningen.
- Lokalernas utformning, material och inredning ska väljas med städbarheten som ett kriterium i samråd med ansvariga för Lokalvård.
- Onödigt nedsmutsning ska förhindras genom förebyggande åtgärder.
- Det ska finnas tydliga rutiner såväl för själva lokalvården som för de förberedelser som åligger de verksamma i lokalerna. En god städning ska betraktas som ett delat ansvar mellan lokalvårdens personal och verksamhetsföreträdarna i lokalen.
- Lokalvårdare och annan personal som har städning som en del av sina arbetsuppgifter ska ha god kunskap om städningens och städmetodernas betydelse för såväl inomhusmiljön för människan som för hållbart underhåll av de lokaler som städas.

❖ Norm för städning

Normen, ambitionsnivån, ska följa Socialstyrelsens allmänna rekommendationer, där lokalvård tjänar flera syften i en byggnad: hygieniska, säkerhetsfrämjande, produktionsfrämjande, underhållsmässiga och estetiska. Vid resursbrist görs prioritering utifrån perspektiven hygien och underhåll.

Normsatt nivå ska *säkerställa*

- *Renare luft*

Städning bidrar till att minska mängden damm och andra föroreningar som påverkar luftkvaliteten. Damm kan innehålla många allergiframkallande ämnen.

- *Minskat slitaget och kostnadsmedvetenhet*

God städning är en kapitalbevarande insats eftersom det medför att lokalerna bättre underhålls och bevaras. En lokalvård som på ett effektivt och ändamålsenligt sätt rengör lokalerna minskar slitaget och behovet av periodiskt underhåll.

- *Bättre hälsa och samhällsekonomisk vinst*

En välstädad och ren miljö är en betydelsefull förebyggande faktor för ökad trivsel och kommer att medföra ekonomiska vinster för samhället i form av en friskare befolkning.

Normsatt nivå ska *förebygga*

- *Ökad infektionsrisk*

Bristfällig städning i lokaler där många människor vistas misstänks bidra till så kallade sjuka-hus-symptom, ökad förekomst av luftvägsinfektioner och andra typer av infektionssjukdomar.

- *Ökad risk för allergireaktioner*

Städningen är viktig för alla men särskilt för dem som redan är allergiska och överkänsliga. För dem kan bristfällig städning orsaka ökade besvär och utlösa en allergisk reaktion eller ökade behov av medicinering.

Årligen, som ett led i vårens budgetarbete, lägger sektorerna nästkommande års beställning av vilka lokaler som behöver lokalvård, varpå utförande budgeteras enligt normnivå av ekonomienheten.

❖ **Utformning av offentliga lokaler**

Vid nyinvesteringar, renoveringar eller inflyttning i nya verksamhetslokaler ska samråd ske med verksamhet Lokalvård för att säkerställa att riktlinjerna för lokalvård kan efterlevas. Lokalvården är en stor kostnadspost i den kommunala budgeten liksom vårt fastighetsunderhåll. Dessa driftskostnader bör bedömas i tidigt skede så att ett optimerat val görs, inberäknat detta kriterium.

❖ **Förebyggande arbete för nedsmutsning**

Många enkla förebyggande åtgärder minskar nedsmutsning och bidrar till bättre inomhusmiljö och kostnadseffektivitet. Ett exempel är att klotter ska åtgärdas skyndsamt.

❖ **Rutiner och ansvarsfördelning**

Städning bör i huvudsak ske enligt två nivåer. En behovsanpassning beroende på hur lokalerna används kan ske i samråd med beställaren. Generellt kan också sägas att städningen bör utföras tätare än nedanstående intervall vid behov, exempelvis vid ökad risk för smittspridning på en förskola.

Nivåerna utgör en ram som anger den normala frekvensen och ska ligga till grund för de städscheman som upprättas för olika typer av lokaler.

- Regelmässig (ex, dag, vecka, månad) städning
- Periodisk städning

Verksamheten ansvarar för att ytor och golv är fria och undanplockade inför städning. I styrdokumentet Rutin för lokalvård anges städfrekvens och ansvarsfördelning i detalj.

Årligen, företrädesvis vid skydds rond, ska syn genomföras av lokaler och dess interiör så att verksamheten säkerställer anpassningar mot ökad städbarhet. Rutinerna ska åtföljas av produktionskontroll (att beställd lokalvård utförs) och egenkontroll av städkvalitén.

❖ Professionella städmetoder

Vilken städmetod som är lämplig beror på lokalens beskaffenhet och på hur den används. Det är viktigt att redan i inredningsskedet planera för en lättstädad miljö. Lokalvården ska följa tillverkarens rengöringsinstruktioner. Miljövänliga och allergivänliga medel ska väljas så långt det går. Vår lokalvård ska ha en samlad hög yrkeskompetens och avgör bäst lämpade metod utifrån lokal, verksamhet och interiör.

3 Förvalta riktlinjerna

3.1 Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten har en rutin för att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt sätt. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om styrdokumentet.

Målgruppen för riktlinjerna ansvarar för att ta del av och efterleva dem.

3.2 Avvikelse och förslag

Den som läser riktlinjerna och upptäcker avvikelser eller har kännedom om sådant som påverkar riktlinjerna såsom förändringar i lagstiftning, avvikelser eller har förslag till förändringar meddela kontaktperson för riktlinjerna.